

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **I. M.**, zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Václavkem, Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 5. 2018, čj. MV-34392-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 6. 2021, čj. 15 A 105/2018-66,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce pobýval na území ČR od roku 1993, kdy se oženil s českou občankou. Povolení k trvalému pobytu mu bylo naposledy uděleno v roce 2004, a to za účelem společného soužití žalobce s rodinným příslušníkem, který je občanem EU. V roce 2007 byl žalobce v Německu odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody za nepovolený vstup a pobyt po deportaci. V roce 2008 byl žalobce v ČR vzat do vazby a následně vydán do Švýcarska, kde byl vazebně stíhán. V roce 2011 byl žalobce ve Švýcarsku odsouzen k trestu odnětí svobody v délce osmi let za trestnou činnost, kterou tam v letech 2002 až 2008 páchal převážně v organizované skupině a která sestávala z 392 jednotlivých skutků. Žalobce se (spolu s dalšími) vloupával do bytů a ze zisku pak financoval jednak obživu svou a své rodiny, jednak hazardní hry. Švýcarský soud žalobci dále uložil zaplatit náklady vyšetřování a trestního řízení (šlo o částku přesahující sto tisíc švýcarských franků). V roce 2013 byl žalobce podmíněně propuštěn z vězení a ze Švýcarska vyhoštěn. Současně byl zařazen do informačního systému smluvních států (tzv. Schengenský informační systém, SIS), a stal se tak osobou, které je odepřen vstup a pobyt na území smluvních států Schengenské dohody.

[2] V roce 2017 informovalo Policejní prezidium České republiky o těchto skutečnostech Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky; to pak dne 19. 2. 2018 zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu a stanovilo žalobci lhůtu k vycestování. Žalobce podal proti rozhodnutí ministerstva odvolání, které však žalovaná (Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců) zamítla. Žalobce neuspěl ani se svou žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost (nyní tedy vystupuje jako *stěžovatel*). Tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a vydal nesrozumitelné, nedostatečně odůvodněné, a v důsledku nezákonné rozhodnutí. Správní orgány a krajský soud podle stěžovatele neprokázaly (v rozporu s požadavky plynoucími ze zákona, judikatury NSS a ÚS a z práva EU), že by stěžovatel skutečně, aktuálně a dostatečně závažně mohl ohrožovat bezpečnost či narušovat veřejný pořádek v ČR nebo na území jiných členských států EU. Stěžovatel se trestné činnosti, kvůli níž byl zařazen do SIS, dopouštěl v letech 2002 až 2008, a to proto, že trpěl hráčskou závislostí. O jeho aktuálním chování tato minulá činnost nic nevypovídá. Z výkonu trestu odnětí svobody byl stěžovatel propuštěn dříve, neboť svým chováním prokázal snahu o nápravu. Krajský soud krom toho nezvážil ani přiměřenost zrušení povolení k trvalému pobytu ve vztahu ke stěžovatelovu soukromému a rodinnému životu. Stěžovatel žije v ČR už 38 let, tedy téměř celý svůj dospělý život, mluví dobře česky a ČR považuje za svůj domov. Má zde dceru (ročník 2001), se kterou se pravidelně vídá a která potřebuje jeho podporu. V ČR má stěžovatel i dva bratry, byt a pozemky, kdežto v zemi původu nemá žádné rodinné, sociální ani ekonomické vazby.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Ministerstvo zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení je rodinným příslušníkem občana EU, sám není občanem EU a je zařazen do SIS, a orgán, který jej tam zařadil, poskytne dodatečné informace, po jejichž vyhodnocení lze mít za to, že *trvá důvodné nebezpečí*, že by mohl při svém pobytu na území jiného smluvního státu ohrozit jeho bezpečnost nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, ovšem *za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života* [§ 87l odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky].

[6] Posuzuje-li správní orgán přiměřenost dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, vezme v úvahu zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem (§ 174a zákona o pobytu cizinců).

[7] Ústavní soud v souvislosti s rozhodováním správních orgánů podle § 87l zákona o pobytu cizinců připomněl, že povinností soudní moci je při poskytování ochrany základním právům a svobodám dbát na dodržování závazků, které pro Českou republiku vyplývají z práva EU. Soudy mají vykládat a uplatňovat vnitrostátní právo eurokonformním způsobem – jinak porušují čl. 1 odst. 2, čl. 4 a čl. 10a Ústavy, a také

právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny (nález ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, bod 33).

[8] Podle čl. 27 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států) smějí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musejí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musejí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat *skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti*. Odůvodnění, která přímo nesouvisejí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.

[9] Mezi stranami není sporné, že stěžovatel v minulosti páchal rozsáhlou trestnou činnost, tedy že závažně narušoval veřejný pořádek. Stěžovatel ovšem tvrdí, že takové nebezpečí z jeho strany již netrvá a že správní orgány a krajský soud k opačnému závěru dospěly jen na základě jeho minulého jednání. Tak tomu ovšem není. Krajský soud ve svém rozhodnutí podrobně (viz body 26 až 32) a na základě aktuálních poznatků učiněných ve správním řízení odůvodnil, proč stěžovatel představuje skutečnou, aktuální a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek.

[10] I NSS souhlasí s tím, že stěžovatelova trestná činnost byla závažná a jeho role v celé skupině klíčová (právě ke stěžovateli se připojovali další členové organizované skupiny). Od páchání trestné činnosti ve Švýcarsku neodradilo stěžovatele ani jeho souběžné odsouzení v Německu. Ze stěžovatelova chování je tedy zjevný jeho minimální respekt k zákonům smluvních států schengenského prostoru. Stěžovatel je také povinen uhradit značnou částku, není ovšem zaměstnán a živnostenské oprávnění má přerušené. Tvrdí, že provozuje prodejnu kebabu, ovšem tato jeho výdělečná činnost se v důsledku přerušení živnostenského oprávnění jeví jako protiprávní. Stěžovatel, byť má značné finanční závazky, tedy nemá stabilní legální příjem. Právě dluhy přitom byly důvodem jeho minulé, už jen vzhledem k jejímu rozsahu jednoznačně závažné trestné činnosti.

[11] NSS považuje za správné i to, jak krajský soud posoudil přiměřenost zásahu (představovaného zrušením povolení k trvalému pobytu) do stěžovatelova soukromého a rodinného života (viz body 36 až 41 rozsudku krajského soudu). Krajský soud zejména uvedl, že stěžovatel v ČR sice tvrzeně žije dlouhodobě, ale nejméně od roku 2002 intenzivně pobýval v dalších státech schengenského prostoru a v letech 2008 až 2013 byl vězněn ve Švýcarsku. Ekonomické vazby k ČR má pochybné (viz provozování prodejny bez živnostenského oprávnění), o svůj zdejší majetek (byt a pozemky) se může starat i distančně či někoho k nakládání s nimi oprávnit. Stěžovatel je rozvedený, se svou nynější tvrzenou přítelkyní nesdílí společnou domácnost, jeho dceři bylo ke dni rozhodování komise už 17 let. Ve svém domovském státě (Kosovská republika) má příbuzné, které pravidelně navštěvuje.

[12] K tomu nemá NSS co dodat. I když má stěžovatel v ČR dceru, po větší část jejího dětství zde nepobýval (páchal trestnou činnost a následně byl vězněn ve Švýcarsku) a výživné na ni platil nepravidelně. Pouto mezi stěžovatelem a jeho dcerou nelze proto označit za natolik klíčové, aby nemohlo být v zájmu ochrany veřejného pořádku rozvolněno. Krajský soud přitom pojmenoval hned několik možností, jak stěžovatel může se svou dcerou i nadále zůstat v kontaktu a podporovat ji. Nadto není pravda, že by ve svém domovském státě stěžovatel neměl žádné vazby. Z podkladů shromážděných ve správním řízení se jeví, že tam pravidelně pobývá (Městský úřad v Rumburku zjistil, že stěžovatel se svou dcerou jednou ročně jezdí na týden do Kosova za příbuznými; Policie pak z výpovědí sousedů usoudila, že tam zřejmě pobýval i v době pobytové kontroly v r. 2017).

[13] Krom toho platí, že čím vyšší je intenzita porušení veřejného pořádku, tím větší mohou být i dopady rozhodnutí o zrušení pobytu do soukromého a rodinného života cizince. Při mimořádně závažné a dlouhotrvající trestné činnosti lze situace, v nichž by soukromé poměry cizince převážily nad ochranou veřejného zájmu, považovat za zcela výjimečné a ojedinělé (rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2016, čj. 2 Azs 147/2016-30). Stěžovatel trestnou činnost páchal po dobu šesti let, usvědčen byl z celkem 392 skutků. Jeho tehdejším motivem byl finanční prospěch, přitom ani nyní nemá stabilní legální příjem. Stěžovatelovy soukromé poměry se vzhledem k těmto skutečnostem nejeví jako natolik výjimečné a ojedinělé, aby jim musel ustoupit veřejný zájem na udržení veřejného pořádku.

[14] Judikatura, jíž se stěžovatel dovolává, mu nemůže prospět: je totiž pro jeho věc nepřiléhavá.

[15] Rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40, vytkl krajskému soudu a správním orgánům, že se dostatečně nezabývaly všemi cizincovými námitkami; zaměřovaly se na i taková jeho porušení zákona, která jsou banální; a neověřily si aktuální stav řízení o cizincově správním vyhoštění. NSS zde uvedl, že při hodnocení, zda může být cizinec i nadále hrozbou pro veřejný pořádek, je třeba zkoumat i jeho předcházející bezúhonnost, či naopak opakování trestné činnosti; motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl; jeho postoj k dosavadní trestné činnosti; a podobně (bod 31 rozsudku). To krajský soud a správní orgány v nynější věci udělaly a vyvodily z toho správný závěr.

[16] V pasáži o rozsudku NSS ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013-31, stěžovatelův advokát zřejmě nepečlivě revidoval text kasační stížnosti: najednou se tu totiž mluví o *nezletilé dceři* i *nezletilém synovi.* I když ale byla stěžovatelova dcera v době rozhodnutí komise nezletilá, nelze její situaci srovnávat s citovaným případem. (V rozsudku 5 As 102/2013 šlo o několik dětí velmi nízkého věku; rodina se musela vyrovnávat se smrtí nejstaršího z dětí a následným potratem cizincovy manželky; cizincovo porušování zákona souviselo výhradně s jeho nelegálním pobytem na území ČR.)

[17] Konečně ve věci řešené rozsudkem NSS ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 347/2019-33, správní orgány konkrétně nereagovaly na cizincova skutková tvrzení, a ani nemohly, protože řádně nezjistily skutkový stav. Takovou vadou však rozhodnutí ve stěžovatelově věci netrpí.

[18] Stěžovatel se svými námitkami tedy neuspěl, a NSS proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s.); žalované komisi nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu